AZ EURÓPAI PARLAMENT (EU) 2022/1710 ÁLLÁSFOGLALÁSA

(2022. május 4.)

az Európai Unió 2020-as pénzügyi évre szóló általános költségvetésének végrehajtására vonatkozó mentesítésről szóló határozat szerves részét képező megjegyzésekkel, IX. szakasz – Európai adatvédelmi biztos

AZ EURÓPAI PARLAMENT,

– tekintettel az Európai Unió 2020-as pénzügyi évre szóló általános költségvetésének végrehajtására vonatkozó mentesítésről szóló határozatára, IX. szakasz – Európai adatvédelmi biztos,

– tekintettel eljárási szabályzata 100. cikkére és V. mellékletére,

– tekintettel az Állampolgári Jogi, Bel- és Igazságügyi Bizottság véleményére,

– tekintettel a Költségvetési Ellenőrző Bizottság jelentésére (A9-0086/2022),

A. mivel a mentesítésért felelős hatóság a mentesítési eljárás keretében hangsúlyozni kívánja, hogy különösen fontos az uniós intézmények demokratikus legitimitásának további erősítése az átláthatóság és az elszámoltathatóság javítása, a teljesítményalapú költségvetés-tervezés koncepciójának végrehajtása és az emberi erőforrások megfelelő irányítása révén;

B. mivel az adatvédelem egy alapvető jog, amelyet az Európai jog véd, és amelyet az Európai Unió Alapjogi Chartájának a 8. cikke elismer;

C. mivel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 16. cikke úgy rendelkezik, hogy a természetes személyek személyes adatainak feldolgozásával kapcsolatban a természetes személyek védelmére vonatkozó szabályok betartását egy független hatóság ellenőrzi;

D. mivel az (EU) 2018/1725 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([1]) egy független hatóság, az adatvédelemhez és a magánélethez való jog védelméért és garantálásáért felelős európai adatvédelmi biztos (a továbbiakban: a biztos) létrehozásáról rendelkezik, amelynek feladata annak biztosítása, hogy az uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek az adatvédelem szilárd kultúráját tegyék magukévá;

E. mivel a biztos feladatait az Európai Adatvédelmi Testület részeként az adatvédelmi hatóságokkal szoros együttműködésben látja el, és a közérdeket szolgálja, a pártatlanság, feddhetetlenség, átláthatóság és pragmatizmus elveit követve;

F. mivel a biztos az engedélyezésre jogosult tisztviselő hatáskörét az igazgató részére delegálja, a biztosnak a költségvetéssel és az igazgatással kapcsolatos feladatait és felelősségeit ismertető chartával összhangban, amelyet az (EU, Euratom) 2018/1046 európai parlamenti és tanácsi rendelet ([2]) 72. cikkének (2) bekezdésével összhangban biztosít, míg a számvitelért felelős tisztviselő feladatkörét a Bizottság számvitelért felelős tisztviselője látja el az európai adatvédelmi biztos 2017. március 1-jei határozatával összhangban;

G. mivel a Covid19-világjárvány szükségessé tette, hogy a biztos megbízatása teljesítése érdekében felülvizsgálja és kiigazítsa belső működését és munkamódszereit;

1. megelégedéssel nyugtázza, hogy a Számvevőszék nem állapított meg jelentős hiányosságokat az emberi erőforrásokkal és az európai adatvédelmi biztos (a továbbiakban: a biztos) beszerzéseivel kapcsolatosan ellenőrzött területek vonatkozásában;

([1]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1725 rendelete (2018. október 23.) a természetes személyeknek a személyes adatok uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek általi kezelése tekintetében való védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 45/2001/EK rendelet és az 1247/2002/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 295., 2018.11.21., 39. o.).

([2]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU, Euratom) 2018/1046 rendelete (2018. július 18.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról, az 1296/2013/EU, az 1301/2013/EU, az 1303/2013/EU, az 1304/2013/EU, az 1309/2013/EU, az 1316/2013/EU, a 223/2014/EU és a 283/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat módosításáról, valamint a 966/2012/EU, Euratom rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 193., 2018.7.30., 1. o.).

2. hangsúlyozza, hogy ellenőrzési munkája alapján a Számvevőszék megállapította, hogy a 2020. évi pénzügyi évre vonatkozóan az intézmények, köztük a biztos igazgatási kiadásokkal kapcsolatos kifizetései összességükben lényegi hibától mentesek; üdvözli azt a tényt, hogy a Számvevőszék az ügyletek jogszerűségével kapcsolatban nem észlelt speciális problémát;

3. tudatában van annak, hogy a Számvevőszék éves jelentésének az „Igazgatás" című 9. fejezete az emberi erőforrások, épületek, berendezések, energia, kommunikáció és információs technológia kiadásaira összpontosít, és a Számvevőszék jelzése szerint ezek a kiadások alacsony kockázatúak.

Költségvetés és pénzgazdálkodás

4. megállapítja, hogy a biztos számára 2020-ban 19 476 998 EUR összegű költségvetést különítettek el, ami 16,3 %-os növekedést jelent a 2019-es 16 638 572 EUR összegű költségvetéshez képest; tudatában van annak, hogy a teljes növekedés nagyrészt az (EU) 2018/1725 rendeletben (másképp az EU intézményeinek szóló GDPR) meghatározott új feladatok hatásának és a végrehajtási és igazságügyi együttműködés ügynökségeivel, így többek közt EPPO-val és az Eurojust-tal kapcsolatos új biztosi felelősségeknek köszönhető; megjegyzi, hogy a növekedéshez hozzájáruló egyéb elemek között említendők az alábbiak: az Európai Adatvédelmi Testület (EDPB) a biztos által működtetett titkárságának konszolidációja, a biztos 2020–2024-es stratégiája, amely az új megbízatáshoz kapcsolódik, valamint az előző biztos megbízatásának végére előirányzott ideiglenes juttatások;

5. megállapítja, hogy a Covid19-világjárvány negatív hatással volt a költségvetés végrehajtására (2020-ban 73 %, a 2019-es 91,97 %-hoz képest); megjegyzi, hogy ez a hatás különösen a kiküldetések és a képzések költségvetésében (17 %-nál alacsonyabb mértékű végrehajtás) és az ülések megszervezésében, beleértve a szakértők költségtérítését és a vendéglátást (15 %-nál alacsonyabb mértékű végrehajtás) látható; megállapítja, hogy az ebből adódó megtakarítások összege 2 183 000 EUR, ami a költségvetés teljes felhasználásának a 11 %-át jelenti;

6. megállapítja továbbá, hogy a Covid19-világjárvány közvetett hatást gyakorolt a költségvetés egyéb részeire, amelyeket nem lehet pontosan számszerűsíteni, így például a fizetésekre vonatkozó költségvetési sorokra, amelyeket negatívan érintett a 2020-ra tervezett munkaerő-felvétel késedelme, és az épületekre vonatkozó költségvetési sorra, amelyre negatívan hatott az épület teljes elfoglalásának a késedelme, amelyet még mindig az európai ombudsmannal még közösen használ;

7. megjegyzi, hogy a biztos személyzeti állományának 2019. évi növekedése következtében a szerződéses tisztviselők és alkalmazottak fizetésére szánt költségvetési sorok 22 %-kal nőttek; megérti, hogy az emberi erőforrásokhoz kapcsolódó költségekre szánt teljes költségvetés nagy része miatt a munkaerő-felvételi eljárások késedelme (szintén a Covid19-világjárvány következménye) negatív hatást gyakorolt a költségvetés egészének végrehajtására;

8. megállapítja, hogy a biztos által a digitális átalakításra irányuló befektetés legalább részben ellensúlyozta a költségvetés alacsony végrehajtási arányát, mivel a biztos és az Európai Adatvédelmi Testület IT-vel kapcsolatos költségvetési sorai meghaladták az eredetileg erre szánt összeget (109 %); megjegyzi, hogy a költségvetési előirányzatokat átirányították a kiküldetésektől, utazásoktól, fordítástól és tolmácsolástól az egyéb személyzeti költségek és az informatikai berendezések és szolgáltatások finanszírozására.

9. megállapítja, hogy a biztos által 2020-ban indított 36 közbeszerzési eljárásból csak 1 volt nyílt eljárás, míg a többi tárgyalásos eljárás volt, köztük 5 eljárás esetében az eljárást megindító hirdetmény előzetes megjelentetése nélkül; elismeri a biztos előtt álló közbeszerzési kihívásokat, és hogy az intézmény kis mérete miatt a biztos részt vesz a közös közbeszerzési eljárásokban, mivel azok pénzügyi szempontból hatékonyabbak, ugyanakkor az ilyen eljárások tárgyára vonatkozóan a legszigorúbb adatvédelmi normákat kell alkalmaznia, ami valószínűleg szintén hozzájárult a költségvetés 2020. évi alacsony szintű végrehajtásához;

10. üdvözli a biztos arra irányuló folyamatos erőfeszítéseit, hogy papírmentes intézménnyé váljon, beleértve a papírmentes interjúk folytatását 2020-ban, a teljesítményértékelések, a próbaidőről szóló és az értékelő jelentések automatizálására irányuló szándékát a humánerőforrás-interfész új moduljainak 2021-ben történő bevezetése révén, valamint a papírmentes pénzügyi rendszerek 2020-ban történő végrehajtását a kifizetések feldolgozása, a költségvetési gazdálkodás és a közbeszerzés tekintetében;

Belső irányítás, teljesítmény, belső kontroll

11. részvétét fejezi ki Giovanni Buttarelli biztos 2019-es elhunyta miatt; nyugtázza, hogy 2019 decemberében öt évre hivatalba lépett Wojciech Wiewiorowski; egyetért azzal, hogy az a tény, hogy Wiewiorowski úr helyettes biztosként dolgozott, és ezért jól ismeri azt intézményt, hozzájárult az átmenettel járó kihívások enyhítéséhez;

12. üdvözli az ERCEA (az Európai Kutatási Tanács Végrehajtó Ügynöksége) által kifejlesztett „Bluebell" irányítási eszköz elfogadását, ami a működési egységek által feltöltött adatok alapján lehetővé teszi a költségvetési sorok tényleges végrehajtásának a jobb előrejelzését és nyomonkövetését, és azzal az előnnyel jár, hogy lényegesen csökkenti a manuális beavatkozásokat, és megbízhatóbbá teszi az adatokat;

13. üdvözli, hogy 2020-ban a Covid19-világjárvány következtében módosították a munkafolyamatokat, és minden papír-alapú aláírást és eljárást digitalizáltak, ami hatékonyabb és gyorsabb igazgatási folyamatokat eredményezett; megérti, hogy a biztosnak el kellett halasztania helyszíni ellenőrzéseket, mivel az érzékeny adatok kezelése miatt nem volt lehetőség azok távolból történő végrehajtására;

14. megállapítja, hogy a személyes találkozókat online találkozók helyettesítették, amelyek kevésbé költségesek és kevesebb időt vesznek igénybe; megjegyzi, hogy a személyes ülések helyettesítése nagyobb hatást gyakorolt az Európai Adatvédelmi Testület üléseire, amelyeket magas utazási és tolmácsolási költségekkel havonta vagy kéthavonta szoktak megtartani, és amelyeket kéthetente megtartott virtuális ülésekkel helyettesítettek;

15. üdvözli, hogy a biztos 2020 júniusában kiadta 2020–2024-re szóló stratégiáját: „A digitális jövő alakítása: új stratégia az új évtizedre" címmel, amely az előrelátás, a cselekvés és a szolidaritás három pillérére összpontosít abból a célból, hogy a biztonságosabb, igazságosabb és fenntarthatóbb jövő érdekében kezelje a digitális kihívásokat; megjegyzi, hogy a biztos nyolc egyértelmű fő teljesítménymutatót jelölt ki a stratégia megvalósításának nyomon követésére; megjegyzi, hogy 2020-ban a 8 fő teljesítménymutató közül 5 esetében a célok vagy teljesültek, vagy meghaladták őket, különösen a nemzetközi szinten kezelt esetek számát illetően (42 esetben a célul kitűzött 10-hez képest), és a konzultációkra adott válaszul kibocsátott vélemények vagy magyarázatok számát illetően (5 vélemény és 12 formális magyarázat a célul kitűzött 10 esethez képest); kiemeli, hogy az említett fő teljesítménymutatók szemléltetik a biztos központi szerepét a Covid19-világjárványra adott uniós válaszban az adatvédelemhez és a magánélethez való alapvető jogok biztosításával kapcsolatban;

16. megállapítja, hogy a biztos ügyleteinek az előzetes ellenőrzéséhez – a működéssel kapcsolatos és a pénzügyi szempontok tekintetében egyaránt – beépítette a frissített ellenőrzőlistákat az új „Speedwell" elektronikus munkafolyamat-rendszerbe, ami össze van kapcsolva a számviteli rendszerrel, és megkönnyíti a kifizetésekre és kötelezettségekre alkalmazott alapvető ellenőrzéseket;

17. megállapítja, hogy a 2019 végén végrehajtott belső átszervezés miatt az előző utólagos hitelesítőt a pénzügyi csoportban vették igénybe, és ezért – az önellenőrzés kockázatát elkerülendő – nem tudta elvégezni az utólagos ellenőrzést; megérti, hogy egy kis intézmény számára kihívás, hogy találjon olyan helyettest, aki alaposan érti a pénzügyi jogi és a szabályozói keretet, még ha pályázatot is írtak ki jelentkezők számára; sürgeti a biztost, hogy vizsgálja meg, és hajtsa végre az éves jelentésében már azonosított alternatívák legalkalmasabbikát;

18. megállapítja, hogy a Bizottság Belső Ellenőrzési Szolgálata (IAS) ellenőrzést hajtott végre a biztos tevékenységeire vonatkozóan, amikor felügyelte az Europolt, hogy felmérje a belső ellenőrzési rendszer megfelelőségét és hatékonyságát az Europollal kapcsolatos felügyeleti tevékenységekre vonatkozóan; üdvözli, hogy az ellenőrök elismerték a biztos arra irányuló folyamatos erőfeszítéseit, hogy az Europol felügyelete számára javítsa az irányítási szabályokat és a belső ellenőrzési rendszereket; tudatában van annak, hogy a végső ellenőrzési jelentést szeptemberben adták ki, és a biztos röviddel azután benyújtott egy cselekvési tervet a Belső Ellenőrzési Szolgálathoz, ami kiterjedt mindazokra az ajánlásokra, amelyeket a Belső Ellenőrzési Szolgálat megfelelőnek tekintett az azonosított kockázatok enyhítése céljából; emlékeztet, hogy az ilyen kockázatok többnyire a biztos ajánlásainak a nyomonkövetését illető hiányosságokkal függtek össze, és abból fakadtak, hogy az érzékeny, nem besorolt és besorolt információkat IT-rendszerekkel kezelték;

Emberi erőforrások, egyenlőség és a személyzet jólléte

19. megállapítja, hogy a biztosnak 2020-ban összesen 113 fős személyzete volt, szemben a 2019-es 96 fővel; kiemeli, hogy a költségvetési hatóságok 2020-ban húsz új állást engedélyeztek az (EU) 2018/1725 rendeletben meghatározott további felelősségek, a végrehajtási és igazságügyi együttműködés ügynökségeivel kapcsolatos új felügyeleti feladatok és az Európai Adatvédelmi Testület megszilárdítását követő olyan új felelősségek lefedésére, amelyek számára a biztos egy független titkárságot bocsát rendelkezésre;

20. tudomásul veszi a létszámterv rendkívül alacsony betöltöttségi arányát (86,90 %); megérti, hogy a biztos a 2018. évi versenyvizsga eredményeként létrejött, 33 adatvédelmi szakértőt tartalmazó tartaléklistát használta fel, és szerződéses alkalmazottakat is felvett konkrét igények, vagy a hosszú távollétek miatt ideiglenesen betöltetlen álláshelyek betöltésére; tudomásul veszi azokat a kihívásokat, amelyekkel az uniós intézmények szembesülnek a konkrét területeken szakértelemmel rendelkező szakemberek bevonzása terén, ami többek közt a fizetések korlátozott versenyképességének és vonzerejének tudható be; különösen hangsúlyozza, hogy a biztos számára kihívást jelent a különleges szakértelemmel rendelkező adatvédelmi személyzet felvétele az EPSO-n keresztül, és megérti, hogy szakirányú versenyvizsgákat kell szervezni, hogy a szerződéses alkalmazottak által megszerzett ismeretekre és tapasztalatokra építhessenek; bátorítja a biztost, hogy a toborzási eljárások során továbbra is az egyéb intézmények által jóváhagyott jó gyakorlatokat alkalmazza, különös tekintettel a távinterjúkra és online tesztekre;

21. tudomásul veszi a teljes személyzet földrajzi megoszlásának kedvező irányú változását, figyelembe véve az intézmény méretét, amelyben 2020-ban 20 tagállam képviseltette magát; üdvözli, hogy 2019 óta 3 új nemzetiséget vettek fel, és megállapítja, hogy a belga állampolgárok által betöltött állások aránytalanul magas hányada csökkent (27 %-ról 23 %-ra); megállapítja, hogy a közép- és a felsővezetői pozíciók földrajzi megoszlásában nincs változás; megérti, hogy a biztos megbízatásának teljesítését célzó speciális profilok szükségessége korlátozhatja a felvételi bizottságokat a földrajzi szempontok mérlegelésekor, és ösztönzi a biztost, hogy vegyen fontolóra további lépéseket a kiegyensúlyozottabb képviselet biztosítása érdekében;

22. felszólítja a biztost, hogy továbbra is szánjon figyelmet a nemek közötti egyensúllyal, az egyenlő esélyekkel és a földrajzi eloszlással kapcsolatos problémáknak, különösen a kiválasztási eljárások során; javasolja, hogy a biztos vegye fontolóra a nem tudatos nemi előítéletekről és az esélyegyenlőségi politika végrehajtásáról szóló kötelező képzést a felvételi bizottságok vezetői és tagjai számára;

23. megállapítja, hogy a nemek közötti egyensúly 2019-ben és 2020-ban egyaránt állandó volt a teljes személyzet körében, ahol körülbelül 58 % volt a nők aránya, a férfiaké pedig 42 %; megjegyzi, hogy a középvezetés szintjén a számadatok ugyanazok, mint 2019-ben, azaz 75 % a nő és 25 % a férfi; megjegyzi, hogy 2019-hez hasonlóan mindkét felsővezetői álláshelyet férfiak töltik be; üdvözli, hogy a 2020–2024-re szóló stratégia magába foglalja a nemi dimenzió érvényesítésére irányuló kötelezettségvállalást, a 2017-ben jóváhagyott Egyenlő esély stratégiát támogatva;

24. megállapítja, hogy a biztos többféle munkaidő-beosztást kínál, és a személyzet igénybe veheti a rugalmas munkaidőt, a vezetői juttatásokban részesülő személyzetet kivéve; megjegyzi, hogy a Covid19-világjárvány előtt többségükben nők vették igénybe a rugalmas munkaidő-beosztást, nevezetesen a távmunkát (61,6 % 2019-ben és 67,5 % 2020-ban), a részmunkaidős rendszert (89 % 2019-ben és 87.5 % 2020-ban), a szülői szabadságot (87 % 2019-ben és 90 % 2020-ban) és a munkaidő-jóváírást (100 % 2019-ben és 2020-ban egyaránt); hangsúlyozza az igénybe vevők körében a nemek közötti aránytalan egyensúlyhiányt, és ezért kéri a biztost, hogy intenzívebben kommunikálja ezeknek az időbeosztásoknak a megvalósíthatóságát és előnyeit, pl. az újonnan érkezők számára kötelező tájékoztató rendezvényekkel, és biztosítsa, hogy a rendelkezésre álló munkaidő-beosztási lehetőségek semmiképpen se váljanak a munkavállalók munkahelyi előremenetelének a hátrányára;

25. megállapítja, hogy a Covid19-világjárvány következtében a biztos 2020. március 12-én általános rendszerként távmunkát fogadott el, 2020. március 19-én határozatot fogadott el a távmunka rendszerének 2020. április 13-áig történő meghosszabbításáról; hangsúlyozza, hogy a távmunka rugalmas eszközét intenzíven használták az ügymenet-folytonosság biztosítására, és annak megkönnyítésére, hogy a személyzet kezelhesse a Covid19-világjárvány által okozott nehéz feltételeket, és megállapítja, hogy ennek megfelelően ebből egyetlen állást sem zártak ki; megjegyzi, hogy a biztos 2020-ban kiadott egy „Útmutatás a távmunkáról” című tájékoztatót; tudatában van annak, hogy a távmunka-rendszer 2020 őszén csak részleges volt, és az intézmény helyiségeihez való hozzáférést az egészségügyi helyzettel összhangban egyre fokozták;

26. megjegyzi, hogy egy „Igazgatói döntés a külföldről végzett távmunkáról" lehetővé tette a külföldről végzett távmunkát 2020. június 15-től szeptember 15-ig, annak feltételével, ha a távmunkában töltött napokat az éves szabadságos napok azzal egyenlő számával kapcsolták össze; úgy hiszi, hogy egy ilyen kivételes intézkedést teljesen indokolta az a szükségszerűség, hogy a lezárás időszakában jobban összeegyeztessék a személyzet tagjainak a magánéletét és személyes életét;

27. megállapítja, hogy a távmunkához szükséges IT-berendezéseket a személyzet minden tagja a Parlament érvényes szolgáltatási szintjére vonatkozó megállapodás feltételeivel, térítésmentesen kapta meg; megjegyzi, hogy a személyzet tagjai lehetőséget kaptak arra, hogy a közös betegségbiztosítási rendszerből (JSIS) megtérítsék számukra egy nagyobb képernyő és egy ergonomikus szék árát (150 EUR illetve 200 EUR összegig);

28. üdvözli, hogy 2020 márciusában a biztos útmutatást fogadott el a kiégés felismeréséről, megelőzéséről és kezeléséről, és a 2021-es menetrenden belül egy képzés a stresszkezelésre és a rezilienciaépítésre irányult, különös tekintettel a kiégés megelőzésére; ösztönzi a vezetőséget, hogy haladéktalanul foglalkozzon az esetleges kiégés tüneteivel, és elemezze az okokat;

29. megállapítja, hogy 2020-ban nem jelentettek zaklatásos esetet, és értékeli, hogy a biztos 2020 decemberében aláírta zaklatásellenes határozatának a felülvizsgált változatát, hogy tisztázza minden fél jogait és kötelességeit; üdvözli, hogy a bizalmi tanácsadó szerepét tovább fejlesztették, és kinevezési eljárást állapítottak meg; sajnálja, hogy 2020-ban nem szerveztek képzéseket a zaklatásról vagy a visszaélések bejelentéséről, és felszólítja a biztost, hogy vegye teljes mértékben igénybe a digitális csatornákat az ilyen képzések időközönkénti biztosítása és frissítése céljából a személyzet minden tagja számára (az újonnan jövőkön felül); értékeli, hogy a biztos 2021 óta az újonnan érkezők számára fogadásuk napjain a zaklatásról szóló kötelező prezentációt kínál;

30. üdvözli a jólléti koordinátori poszt létrehozását, aki kapcsolattartó pontként szolgál majd az e területen felmerülő valamennyi személyzeti kérdés tekintetében, és együttműködik más kulcsszereplőkkel a jóllét-orientált tevékenységek megszervezésének biztosítása érdekében;

31. megjegyzi, hogy 2020-ban két ülés során – 2020 márciusában és júliusában – összesen 16 gyakornokot vettek fel; üdvözli, hogy a gyakornokok mindegyikét a biztos fizette, bár a Bizottság Oktatásügyi, Ifjúságpolitikai, Sportügyi és Kulturális Főigazgatóságának közvetítésével; megjegyzi, hogy minden gyakornok kapott laptopot és tokent a távmunkavégzéshez; üdvözli, hogy a biztos lehetővé tette gyakornokai számára, hogy kérésre külföldről dolgozzanak;

Etikai keret és átláthatóság

32. megjegyzi, hogy a biztos etikai keretét 2019-ben frissítették, előírva valamennyi újonnan jelentkező számára, hogy a bevezető képzés során kötelező előadást hallgasson meg a témában, továbbá hogy 2021-re felmérést terveznek a személyzet tudatosságáról; üdvözli, hogy 2021 májusában új etikai tisztviselőt neveztek ki, akinek jelenleg az a feladata, hogy frissítse a képzéseket és megszervezze az etikai keretről szóló előadásokat a személyzet számára, valamint felmérést készítsen a személyzet tudatosságáról; üdvözli, hogy a biztos az intraneten külön helyet biztosít, ahol tájékoztatást nyújt a személyzet tagjainak az etikai keretrendszerről és növeli az azzal kapcsolatos tudatosságot, beleértve az összes vonatkozó dokumentumot és eljárást is;

33. emlékeztet arra, hogy a személyzet tagjaira vonatkozó magatartási kódexet 2019 decemberében felülvizsgálták annak érdekében, hogy azt hozzáigazítsák az intézményben bekövetkezett változásokhoz és az új jogi kerethez, különösen az (EU) 2018/1725 rendelet beépítése céljából, valamint hogy az Európai Adatvédelmi Testület Titkárságának munkatársaira is kiterjedjen; megjegyzi, hogy a biztosokra vonatkozó különleges magatartási kódexet is felülvizsgálták és 2019 decemberében elfogadták azzal a céllal, hogy az etikai szempontokat beépítsék mindennapi munkájukba; megjegyzi, hogy a Parlament felhívását követően a biztos úgy döntött, hogy megkezdi a felsővezetői pozíciók betöltőire vonatkozó magatartási kódex kidolgozását;

34. megjegyzi, hogy a biztos jelenleg nem használja az intézményközi átláthatósági nyilvántartást, de a honlapján közzéteszi a biztos napirendjét és beavatkozásait, beleértve az érdekképviseletekkel tartott találkozókat is, hogy biztosítsa az elszámoltathatóságot a polgárok felé; ösztönzi a biztost annak feltárására, hogy milyen módon kapcsolhatja össze saját nyilvántartását az átláthatósági nyilvántartással;

Digitalizáció, kiberbiztonság, adatvédelem

35. elismeréssel veszi tudomásul, hogy annak érdekében, hogy az Unió számára biztonságosabb digitális jövőt alakítsanak ki – ahogyan az a 2020-2024-es felügyeleti stratégiában is szerepel – a biztos fontosnak tartja azon lehetőségek, kockázatok és kihívások elemzését, amelyeket a innovatív technológiák és egyéb kezdeményezések jelenthetnek az adatvédelemre és az egyének személyes adataira vonatkozóan;

36. elismeri a biztos szerepét a digitális etikáról szóló globális vitában, különös tekintettel a mesterséges intelligencia és az arcfelismerő technológia fejlődésére; kiemeli, hogy az adatvédelmi biztos a társelnöke a magánélet védelmével foglalkozó globális közgyűlés mesterséges intelligenciával kapcsolatos etikával és adatvédelemmel foglalkozó munkacsoportjának, valamint az adatvédelmi és a magánélet védelmével foglalkozó hatóságok globális szintű, a mesterséges intelligencia és a digitális etika kérdésével foglalkozó nemzetközi találkozójának;

37. tisztában van vele, hogy a biztos által használt fő információtechnológiai infrastruktúrát, háttérirodai eszközöket és szolgáltatásokat a Bizottság vagy a Parlament biztosítja az információtechnológiai szolgáltatások igénybevételéről szóló szolgáltatási szintre vonatkozó megállapodással összhangban; üdvözli a kezdeményezést, hogy a biztos informatikai kapacitásának kiépítését egy az információtechnológiai támogatásért felelős tisztviselő alkalmazásával kezdjék meg, aki többek között általános informatikai támogatást nyújt, kapcsolattartó és összekötő pontként működik az intézményben használt valamennyi informatikai alkalmazással kapcsolatban, felméri a jelenlegi és jövőbeli igényeket az informatika területén, valamint megoldásokat javasol és hajt végre; üdvözli, hogy a biztos 2020-ban az „információtechnológiai hiányelemzés" elindítása mellett döntött azzal a céllal, hogy elemezze feladatai informatikai támogatásának szükségességét, feltérképezze a meglévő eszközöket és rendszereket, majd meghatározza a lehetséges hiányosságokat;

38. hangsúlyozza, hogy a biztos 2020 decemberében a szolgáltatási szintre vonatkozó megállapodást írt alá a CERT-EU-val (az európai intézmények, szervek és hivatalok számítógépes vészhelyzeteket elhárító csoportja) széles körű kiberbiztonsági szolgáltatások nyújtására (tudatosságnövelő képzési tevékenységek, kiberbiztonsági gyakorlatok, a biztost potenciálisan érintő kiberfenyegetésekről és sebezhetőségekről szóló értesítés, valamint eseti támogatás a kiberbiztonsági incidensek kezelésében); megjegyzi, hogy a belső ellenőrzés befejezését követően a biztos tervbe vette a kiberbiztonsággal kapcsolatos ajánlások végrehajtását, például a kiberbiztonsági kockázatok integrálását az új és továbbfejlesztett kockázatkezelési keretrendszerbe, valamint egy új folyamatot a szolgáltatók kiberbiztonsági szintjének rendszeres értékelésére;

39. megjegyzi, hogy 2020 során a biztos folytatta az (EU) 2018/1725 rendeletben meghatározott adatvédelmi keretrendszerre történő átállási folyamatot, és ezzel párhuzamosan biztosította az ügymenet folytonosságát a Covid19-világjárvány idején; üdvözli, hogy a biztos 2020 szeptemberében teljes munkaidős adatvédelmi tisztviselőt nevezett ki a személyesadat-feldolgozási tevékenységek ellenőrzésére, valamint az érintettek jogaival és szabadságaival kapcsolatos garanciák végrehajtására és kockázatok mérséklésére irányuló kapacitásának megerősítése céljából;

40. kéri az európai adatvédelmi biztost, hogy térképezze fel a nyílt forráskódú technológia jelenlegi használatát az uniós intézményekben, és értékelje a nyílt forráskódú eszközök fejlesztése előnyben részesítésének hozzáadott értékét az adatvédelem és a magánélet védelme szempontjából;

Épületek és biztonság

41. emlékeztet arra, hogy a biztos személyi állományának növelése szükségessé tette, hogy megállapodás szülessen a Parlamenttel annak érdekében, hogy további irodahelyiségeket bocsássanak rendelkezésére, és elfoglalják az akkoriban az európai ombudsmannal közösen használt épület egészét; emlékeztet arra, hogy ezért az épületekre, bútorokra és berendezésekre szánt költségvetési tételeket megnövelték a további bérleti díjakkal és díjakkal kapcsolatos többletköltségek fedezése érdekében; megjegyzi, hogy a tervezett bővítés késedelme az ilyen költségvetési tételek alacsony szintű teljesítéséhez vezetett;

42. ösztönzi a biztost, hogy építési stratégiájában vegye figyelembe a csökkent mozgásképességű vagy más fogyatékossággal élő személyek igényeit, tágabb értelemben alkalmazva az észszerű alkalmazkodás fogalmát, hatékony megoldásokat tervezve a fogyatékossággal élő személyek informatikai eszközökhöz és platformokhoz való hozzáférésének megkönnyítésére, az uniós intézmények egészségügyi ellátás és lefedettség tekintetében alkalmazott megközelítéséhez való igazodás érdekében;

Környezetvédelem és fenntarthatóság

43. üdvözli a biztos által a környezeti lábnyomának csökkentése érdekében elfogadott számos intézkedést; megjegyzi, hogy a biztos 2020-ban folytatta azon törekvését, hogy papírmentes intézménnyé váljon, azáltal, hogy határozottan támogatta a számlák és kifizetések teljeskörű elektronikus kezelését, valamint a dokumentumok elektronikus aláírását;

44. üdvözli, hogy a biztos a tömegközlekedési díjak 50 %-ának visszatérítésével ösztönzi a tömegközlekedés használatát, valamint a kerékpárhasználatot azáltal, hogy megfelelő számú kerékpártárolót biztosít a garázsokban;

45. ösztönzi a biztost, hogy tegyen kézzelfogható lépéseket a fenntartható fejlődés érdekében, és csatlakozzon a Bizottság által kidolgozott uniós környezetvédelmi vezetési és hitelesítési rendszerhez (EMAS), amely lehetővé teszi a szervezetek számára, hogy értékeljék, javítsák környezeti teljesítményüket, és beszámoljanak azokról;

46. ösztönzi a biztost, hogy csatlakozzon a Parlament által 2017 óta irányított intézményközi zöld közbeszerzési (GPP) segélyszolgálathoz, amely a fenntartható fejlődéssel, a környezetvédelmi kérdésekkel és a közbeszerzés társadalmi vonatkozásaival foglalkozik;

Kommunikáció és többnyelvűség

47. tudomásul veszi a biztos 2020–2024-es stratégiájának valamint egy új intézményi kiadványnak és videónak a közzétételét; megjegyzi, hogy a biztos következetes és célzott kommunikációs stratégiát is kidolgozott a különböző érdekelt felekkel a Covid19-világjárvány legújabb fejleményeivel és az ebből eredő adatvédelmi kérdésekkel kapcsolatban;

48. üdvözli a biztos érdeklődését a közösségi média és más platformok iránt az információk szélesebb körű terjesztésének biztosítása érdekében; kiemeli különösen a Mastodon (a Twitter/Instagram alternatívája) és a PeerTube (a YouTube alternatívája) nyilvános kísérleti projekteket, és tudomásul veszi, hogy a cél konszenzus elérése más uniós intézményekkel egy közös uniós platformot illetően, miközben más lehetőségeket – például a nyílt forráskódú közösségi média uniós tárhelyét – is megvizsgálnak; úgy véli, hogy a polgárok nem védett platformokon való tájékoztatása hozzájárul a közintézmények függetlenségének és átláthatóságának fenntartásához;

49. arra ösztönzi a biztost, hogy tegyen olyan kommunikációs kezdeményezéseket, amelyek célja szerepének növelése és küldetésének a szélesebb nyilvánosság körében való jobb megértetése; megjegyzi, hogy 2020. január 21-én az adatvédelmi tábor adott otthont az európai adatvédelmi biztos civil társadalmi csúcstalálkozójának abból a célból, hogy a civil társadalmi szervezetekkel megvitassa az adatvédelem és a magánélet védelmének helyzetét az Unióban; megjegyzi, hogy a biztos 2020 októberében online műhelytalálkozót rendezett „Adatvédelem a nemzetközi szervezetekben válság idején” címmel;

50. megjegyzi, hogy hogy a fordítással járó költségek teljes összege 2020-ban 1 250 827,45 EUR volt, amelyből 342 255,65 EUR a biztoshoz, 908 571,80 EUR pedig az Európai Adatvédelmi Testülethez kapcsolódott; felkéri a biztost, hogy a Bizottsággal, a Fordítóközponttal és a Szellemi Tulajdon Világszervezetével (WIPO) együtt vizsgálja meg a neurális fordítás speciális motorokon keresztül történő használatát, valamint más lehetőségeket is;

Intézményközi együttműködés

51. elismeréssel veszi tudomásul, hogy a Covid19-világjárvány ellenére a biztos 2020-ban is többféle képzést tudott tartani számos uniós intézménynek, amelyeken az egyének személyes adatainak védelméről adtak útmutatást;

52. nagyra értékeli, hogy a biztos iránymutatást készített az adatvédelmi hatásvizsgálatról (DPIA); kiemeli, hogy a biztos 2020 februárjában egy felmérés révén ellenőrizte, hogy az (EU) 2018/1725 rendelet hatálybalépése óta az uniós intézmények hogyan alkalmazzák az adatvédelmi hatásvizsgálatot, és 2020 júliusában nyomonkövetési jelentést tett közzé erről;

53. egyetért azzal, hogy mivel az adatok határokon átnyúlóan áramlanak, az adatvédelmet globális összefüggésben kell vizsgálni; úgy véli, hogy a biztos számos nemzetközi fórumon való aktív részvétele hozzájárul a bevált gyakorlatok kialakításához és megosztásához, az iránymutatások meghatározásához és kidolgozásához, valamint az adatvédelmi szabályok közös értelmezésén alapuló következetes és koherens eljárások létrehozásához; megjegyzi, hogy a biztos aktív tagja a Globális Adatvédelmi Közgyűlésnek (GPA) (korábbi nevén az adatvédelmi és a magánélet védelmével foglalkozó biztosok nemzetközi konferenciája, ICDPPC);

54. felhívja a biztost, hogy biztosítsa, hogy az adatvédelmi tisztviselők hálózata aktív és dinamikus maradjon, és évente kétszer ülésezzen, oly módon, hogy az uniós intézményeken belüli adatvédelmi ügyek kezelése során az egységességet és az összehangoltságot garantálja;

55. tudatában van annak, hogy a biztos teljes jogú tagja az Európai Adatvédelmi Testületnek, az általános adatvédelmi rendelet (GDPR) alapján létrehozott független testületnek, amely előmozdítja a nemzeti adatvédelmi hatóságok közötti együttműködést az adatvédelmi szabályok Unió-szerte történő következetes alkalmazásának biztosítása érdekében; tudomásul veszi, hogy az Európai Adatvédelmi Testület és a biztos közötti együttműködés feltételeit egy egyetértési megállapodás határozza meg, amelynek értelmében az utóbbi egyszerre tagja és szolgáltatója egy független főtitkárságnak, amely adminisztratív és logisztikai támogatást nyújt, elemző munkát végez és hozzájárul az Európai Adatvédelmi Testület feladataihoz;

56. megjegyzi különösen, hogy az Európai Adatvédelmi Testület Főtitkárságának jogi csoportja az Európai Adatvédelmi Testület által 2020-ban elfogadott iránymutatások, vélemények, ajánlások és nyilatkozatok több mint 60 %-át az alábbiak szerint dolgozta ki: 13 iránymutatást, 2 ajánlást, 32 véleményt, az első kötelező erejű vitarendezési határozatot és jogi tanácsokat; hangsúlyozza, hogy a biztos az Európai Adatvédelmi Testület mind a 27, 2020-ban tartott plenáris ülésén részt vett; rámutat arra, hogy az Európai Adatvédelmi Testület által végzett munka nagy része szakértői alcsoportokban zajlik, amelyek mindegyike egy-egy, az adatvédelmet érintő konkrét területhez kapcsolódik, és hogy a biztos részt vesz az Európai Adatvédelmi Testület valamennyi szakértői alcsoportjában, és számos ügyben társelőadóként vagy vezető előadóként jár el;

57. megjegyzi, hogy a biztos az Európai Adatvédelmi Testület Főtitkárságával és az Európai Adatvédelmi Testület más tagjaival együtt 2020. december 15-én elfogadta az SPE – a jelentős közös érdekű vizsgálatok és végrehajtási tevékenységek elvégzésének segítése, valamint az Európai Adatvédelmi Testület valamennyi tagja közötti együttműködés és szolidaritás fokozása céljából létrehozott támogató szakértői csoport – feladatmeghatározását;

58. üdvözli, hogy a biztos 2020-ban több véleményt is kiadott a Bizottság, a Parlament és a Tanács számára a személyes adatok védelmére hatást gyakorló jogszabályokkal és szakpolitikai kezdeményezésekkel kapcsolatos tanácsadási kötelezettségének részeként;

59. megjegyzi, hogy az Egyesült Királyság Unióból való kilépése hatással volt a személyes adatoknak az általános adatvédelmi rendelet hatálya alá tartozó szervezetektől egyesült királyságbeli szervezetek részére történő továbbítására, és ezért üdvözli a biztos által az érdekelt feleknek nyújtott iránymutatást, amely figyelembe veszi az ilyen adattovábbítások uniós adatvédelemre gyakorolt joghatását; megjegyzi különösen, hogy a biztos a 14/2021. sz. véleményében számos aggályt fogalmazott meg, amelyeket a Bizottság figyelembe az általános adatvédelmi rendelet és a bűnüldözésben érvényesítendő adatvédelemről szóló irányelv kapcsán az Egyesült Királyságra vonatkozóan hozott megfelelőségi határozataiban;

60. nagyra értékeli a biztos és az Európai Ügyészség (EPPO) közötti együttműködést, amelynek célja az adatvédelmi szabályok integrálása az Európai Ügyészség eljárásaiba és informatikai rendszereibe, ami az Európai Ügyészség többrétegű struktúrája, valamint az EPPO-rendelet és a nemzeti rendelkezések közötti kölcsönhatás fényében rendkívül nagy, a nemzeti adatvédelmi hatóságokkal való koordinációt igénylő kihívást jelent;

61. megjegyzi továbbá, hogy 2019 végén hatályba lépett a személyes adatok Eurojuston belüli kezelésére vonatkozó új felügyeleti keret, amelynek értelmében az európai adatvédelmi biztos feladata annak nyomon követése, hogy az Eurojust megfelel-e az alkalmazandó uniós adatvédelmi szabályoknak; üdvözli e tekintetben az európai adatvédelmi biztos és az Eurojust közötti szoros együttműködést 2020-ban;

62. megjegyzi, hogy a biztos 2020-ban intézményközi szolgáltatási szintre vonatkozó megállapodásokat és igazgatási megállapodásokat kötött vagy módosított a Bizottság Személyi Juttatásokat Kezelő és Kifizető Hivatalával, Humánerőforrásügyi Főigazgatóságával, Oktatásügyi és Kulturális Főigazgatóságával, Költségvetési Főigazgatóságával és a CERT-EU-val, valamint új igazgatási megállapodást kötött a Parlament három főigazgatóságával (DG INLO, DG SAFE és DG PERS) az épületekre, a logisztikára és a biztonsági szolgáltatásokra vonatkozóan;

63. hangsúlyozza a Bíróság C-311/18. számú ügyben hozott ítéletének (ún. „Schrems II.” döntés) jelentőségét, amely érvénytelenítette a személyes adatokra vonatkozó EU-USA „adatvédelmi pajzs” mechanizmust; elismeri a biztos szerepét az Egyesült Államokban székhellyel rendelkező szervezetekkel fennálló szerződéses kapcsolatok keretében végrehajtott adattovábbítások megfelelőségének ellenőrzésében;

64. aggodalmát fejezi ki a biztos vizsgálatának eredménye miatt, amely a nemzeti bűnüldöző hatóságok által bűnügyi nyomozások keretében gyűjtött nagyméretű adatállomány Europol általi feldolgozására irányult; megérti, hogy az Europol hatályos eljárásai nem nyújtottak megfelelő biztosítékot az Europol-rendeletnek való megfelelésre vonatkozóan azon érintettek kategóriái tekintetében, akikre a szervezet adatkezelése irányult, ami a fontos bűnügyi hírszerzési információk előállításának alapját képezi; felkéri a biztost, hogy támogassa az Europolt egy cselekvési terv kidolgozásában és végrehajtásában a feltárt buktatók kiküszöbölése érdekében, anélkül, hogy gyengítené az Europol hozzájárulását a csalás elleni infrastruktúrához, amelynek fontos részét képezi;

65. hangsúlyozza, hogy a biztos 2020. július 2-án nyilvános dokumentumot adott ki, amelyben részletesen ismerteti a Microsoft-termékek és -szolgáltatások uniós intézmények általi használatára vonatkozó felügyeleti vizsgálat megállapításait és ajánlásait; rámutat arra, hogy ezek a megállapítások támogatják a közigazgatás azon erőfeszítéseit, hogy a biztos „digitális szuverenitásról" szóló stratégiai célkitűzésében foglaltaknak megfelelően továbbra is ellenőrizni tudják, hogy a személyes adatok feldolgozása hogyan és miért történik, és megfelelő szintű adatvédelmet biztosítsanak az IKT-szolgáltatások megrendelése során;

A Covid19-világjárvány

66. a Covid19-világjárvánnyal összefüggésben hangsúlyozza a biztos döntő szerepét a személyes adatok és a magánélet védelmében – amely két alapvető jog az Unióban –, különösen a világjárvány során széles körben elterjedt számos kapcsolatkövető és figyelmeztető alkalmazás adatvédelemnek való megfelelésére vonatkozó értékelésének jelentőségét és hatását; tudomásul veszi, hogy ezt követően a biztos a rendes feladatai mellett további munkaterheléssel szembesült, és nagyra értékeli, hogy a biztos nemcsak az üzletmenet folytonosságát biztosította, hanem termelékenységét is növelte, többek között a munkafolyamatok digitalizálásának köszönhetően; üdvözli, hogy a biztos külön Covid19-munkacsoportot hozott létre azzal a céllal, hogy foglalkozzon ezekkel a kérésekkel, valamint a világjárvány elleni küzdelem érdekében bevezetett intézkedésekkel (kontaktkövető alkalmazások, hőmérséklet ellenőrzések, vakcinázás) kapcsolatos felügyelettel és tanácsadással; rámutat, hogy 2020 márciusában a távközlési adatoknak a világjárvány terjedésének nyomon követésére való felhasználásáról szóló bizottsági konzultációra válaszul a biztos azt javasolta, hogy a személyes adatok gyűjtésének és megőrzésének minimalizálására, az adatok anonimizálására, az adatbiztonságra és az adatokhoz való hozzáférésre, az adatmegőrzési időszakok megfelelőségére, valamint az adatok tárolásának és feldolgozásának decentralizált megközelítésére összpontosítsanak;

67. hangsúlyozza, hogy az Európai Adatvédelmi Testület kiemelte annak alapvető fontosságát, hogy a világjárványhoz kapcsolódó rendkívüli körülmények között hozott minden intézkedés szükséges, időben korlátozott és minimális mértékű legyen, valamint időszakos és valódi felülvizsgálat, illetve tudományos értékelés tárgyát képezze; felszólítja a biztost a helyzet folyamatos értékelésére a kapcsolattartó alkalmazások fejlesztésével és használatával kapcsolatos adatvédelmi kockázatok kezelése vagy enyhítése céljából;

68. megjegyzi, hogy 2020 elején a biztos az üzletmenet-folytonossági tervre (BCP) támaszkodott, amelynek egyes rendelkezéseit alkalmazták és kiigazították a Covid19-világjárvány kezdeti szakaszában; hangsúlyozza, hogy 2020. március 10-én elfogadták a világjárványra való adminisztratív felkészültségre vonatkozó készenléti tervet, és konkrétabb intézkedéseket hoztak a közelgő világjárvány kezelésére,

69. megjegyzi, hogy a biztos volt az első uniós intézmény, amely 2020. március 12-től a BCP kiigazítása révén a távmunkavégzést általános rendszerként alkalmazta a személyzet valamennyi tagja számára, és kiemeli, hogy az intézményben nem fordult elő munkahelyi Covid19-fertőzés; üdvözli, hogy az elfogadott vészhelyzeti intézkedések, különösen a távmunkavégzés általánossá tétele (azaz, hogy nincs az egységeken belül küszöbérték, sem a strukturális és alkalmi munkavégzés közötti különbségtétel) a Személyzeti Bizottsággal folytatott megbeszélések tárgyát képezik majd, és beépülnek a távmunkavégzésről szóló új határozatba, amelyről jelenleg tárgyalnak, és amely módosítani fogja az e tárgyban 2019. március 19-én hozott határozatot;

70. ösztönzi a biztost, hogy a belső irányítási stratégiába teljes mértékben építse be a Covid19-világjárvány tanulságait az ügymenet folytonossága és a válságkezelési megközelítések, az informatikai reagálóképesség, a szervezet rezilienciája, a személyzetéről való gondoskodásra vonatkozó kötelezettség, a belső kommunikáció hatékonysága és a munkafolyamatok rugalmassága tekintetében.